

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

Затверджено
Заступник директора з НР
Оксана ВОЛИНЕЦЬ
«31» 08 2023р.

«ЛОГІСТИКА»

Програма навчальної дисципліни
за освітньо – професійним ступенем
фаховий молодший бакалавр

1. Спеціальність 051 – «Економіка»

1.1 Освітньо- професійна програма «Логістика»

Укладач:
Алла МАРТИНЕНКО

Розглянуто і рекомендовано до затвердження
на засіданні предметної (циклової) комісії
економіки, управління та маркетингу
(протокол № 1 від
«30» серпня 2023 р.
Голова предметної комісії
Ольга ЗАХАРКІВ

КИЇВ –2023

Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Курс «Логістика» є компонентом освітньо-професійної програми “Логістика” для підготовки здобувачів фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка», що формує профіль майбутнього фахівця забезпечуючи його знаннями у теорії та практиці використання принципів та закономірностей процесу логістики в умовах глобальних викликів.

• **Метою вивчення дисципліни «Логістика»** є формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ управління ланцюгами постачань, логістики, теорії й практики розвитку цього напрямку та набуття навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу стосовно сучасних методів управління матеріальними та іншими потоками у нових умовах глобальної економічної реальності.

Актуальність дисципліни й різко зростаючий інтерес до її вивчення обумовлені потенційними можливостями підвищення ефективності функціонування систем міжнародної торгівлі, що відкриває використання логістичного підходу. Логістика дозволяє вагомо скоротити часовий інтервал між придбанням сировини й напівфабрикатів і поставкою готового продукту споживачеві, сприяє різкому скороченню матеріальних запасів, прискорює процес одержання інформації, підвищує рівень сервісу.

Завдання дисципліни – набуття студентами глибоких теоретичних знань з питань концепції, стратегії та тактики логістики; опанування студентами методичним інструментарієм розроблення та реалізації завдань логістики; оволодіння навичками логістичного мислення та розроблення пропозицій щодо удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування; набуття навичок оцінки економічної ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен знати:**

- основні категорії сучасної логістики;
- основні принципи логістичного підходу;

- концепцію та методологію логістики;
- передумови створення та особливості функціонування логістичних систем;
- планування і проведення логістичних рухів матеріальними потоками;
- функціональні області логістики;
- інформаційне, технічне, організаційне забезпечення логістичного підходу до управління підприємством з метою економії трудових, матеріальних, грошових та енергетичних ресурсів, підвищення ефективності управління на різних рівнях, забезпечення необхідної якості споживчих благ;

Студент повинен вміти:

- використовувати принципи, методи та інструментарій логістики у конкретній ситуації;
- приймати обгрунтовані рішення щодо вибору логістичного інструментарію;
- вибирати оптимальні шляхи перевезення матеріальних цінностей,
- обирати оптимальні місця для збереження матеріальних цінностей;
- формувати комплекс логістики під конкретні вимоги щодо перевезення та збереження вантажів;
- обгрунтовувати логістичні рішення для нових та існуючих каналів розподілу товарів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів освіти мають бути сформовані наступні компетентності:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області професійної діяльності, основних компетентностей, базових понять логістики.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК2. Здатність виявляти закономірності функціонування логістичної інфраструктури на мікро- та макрорівні.

ФК 5. Здатність на основі теоретично-методичної бази економіки підприємства виявляти резерви підвищення ефективності формування ресурсів підприємства.

ФК 6. Здатність проведення планових техніко-економічних розрахунків та обґрунтування планів діяльності, обґрунтувати найбільш доцільні стратегії, формувати стратегію розвитку підприємства.

На вивчення навчальної дисципліни “Логістика” відводиться 5 кредитів ЕКТС (150 годин).

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Логістика у ринковій економіці.

Визначення поняття «логістика». Мета і завдання логістики. Правило «7 R» або логістичний мікс. Системоутворююча, інтегруюча, регулююча функція. Етапи розвитку логістики. Сучасна концепція логістики. Макрологістика, мікрологістика. Види і сфери мікрологістики. Зовнішня і внутрішня логістика.

Тема 2. Класифікація форм логістичних утворень.

Логістичний ланцюг, його характеристики: логістичний канал, логістичний цикл, логістичний центр. Види логістичних ланцюгів. Принципова схема логістичних ланцюгів. Схема організації вантажопотоків. Головні ланки логістичного ланцюга. Канали товароруху та їх функції. Співпраця, конфлікти та конкуренція в логістичних каналах. Причини виникнення конфліктів у каналах розподілу та шляхи їх вирішення. Конкурентні потоки товарів і послуг. Основні типи поведінки учасників логістичних ланцюгів.

Основна характеристика логістичної системи. Функції логістичної системи.. Мікрологістична, макрологістична, металологістична, мезологістична система. Логістична мережа. Фактори, що впливають на формування логістичної системи.

Тема 3. Характеристика основних елементів логістики.

Елемент логістики. Логістика постачання. Завдання закупівельної логістики. Тривалість оформлення замовлення. Періодичність розміщення замовлень. Термін виконання замовлення. Витрати на замовлення. Розподіл. Ефективність логістичної системи. Обслуговування споживачів. Логістична інформаційна система.

Тема 4. Технологічні процеси та управління матеріальними потоками.

Єдиний технологічний процес у логістиці. Технологічний процес вантажопереробки. Контроль за виконанням технологічних процесів. Матеріальний потік. Елементарний матеріальний потік. Інтегральний (загальний) матеріальний потік. Напруженість матеріального потоку. Потужність матеріального потоку. Пара-

метри матеріального потоку. Проблеми при управлінні матеріальними і інформаційними потоками. Класифікація матеріальних потоків. Управління матеріальними потоками.

Тема 5. Заготівельна логістика

Завдання і функції заготівельної логістики. Ринкові умови у сфері матеріально-технічного забезпечення виробництва. Організація функціонування заготівельної логістики. Фактори організації заготівельної логістики. Методи визначення потреби. Види закупівель. Особливості вибору постачальника. Етапи вибору постачальника. Аналіз потенційних постачальників. Види пропозицій (оферт). Стисла характеристика логістичних заготівельних систем.

Тема 6. Логістика запасів

Місце та роль запасів у логістичній системі. Матеріальні запаси. Мета нормування товарних запасів. Мотиви створення запасів. Види запасів. Типи запасів: виробничі і товарні. Система управління запасами. Система управління фіксованим розміром замовлення, система управління з фіксованою періодичністю замовлення, Система зі встановленою періодичністю поповнення запасів до встановленого рівня. Система «Мінімум-максимум». Система оперативного управління. Параметри системи управління запасами. ABC-аналіз. XYZ-аналіз.

Тема 7. Виробнича логістика

Виробнича логістика. Мета виробничої логістики. Основні виробничі процеси. Допоміжні виробничі процеси. Обслуговуючі виробничі процеси. Порівняльний аналіз традиційної та логістичної концепцій управління. Виробничий менеджмент. «Штовхаюча» система організації виробництва. Система МРП. «Тягнуча» система організації виробництва. Мікрологістична система KANBAN. «Оптимізована виробнича технологія». Логістична концепція «хуже виробництво» (lean production, LP). Порівняння «тягнучої» і «штовхаючої» виробничих систем.

Тема 8. Сутність розподільчої логістики

Сутність, мета, завдання і функції розподільчої логістики. Правила розподільчої логістики. Види робіт розподільчої логістики. Логістичні посередники в дистрибуції. Функції посередників. Типи посередників та їх характеристика. Координація та інтеграція логістичних посередників. Методи оптимізації роботи логістичних посередників. Фактори організації збутової діяльності підприємства.

Тема 9. Логістика посередництва

Торговельно-посередницька логістика. Основи посередницької логістики. Торгівля як форма комерційного посередництва. Види посередників та їх функції. Вимоги до логістичних посередників. Схема класифікації оптових посередників. Послуги, надавані експедитором клієнту. Транспортні термінали як вид логістичних посередників. Термінальні підприємства та їх послуги. Інтегрована посередницька логістика. Види терміналів. Формування логістичного сервісу. Інтегрована торговельна логістика. Основні принципи логістичної інтеграції. Внутрішньофірмова інтеграція торговельної логістики. Основні напрями інтеграції торговельної логістики. Основні технологічні стандарти торговельної логістики.

Тема 10. Логістика складування

Основне призначення складів. Функції складів. Логістичний процес на складі. Розвантаження і приймання вантажів. Внутрішньоскладське транспортування і перевалка вантажу. Складування та зберігання вантажів. Транспортування і перевалка вантажів. Інформаційне обслуговування складу. Логістичне обслуговування. Види складів та основних механізмів. Система складування та організація переробки вантажів. Вибір раціональної системи складування. Визначення місця складу у логістичній системі. Обладнання для обслуговування складу. Формування партій постачання. Системи складування. Вибір між власним складом і складом загального користування. Визначення кількості складів та розміщення

складської мережі. Доцільність розвитку складської мережі. Ефективність складських систем.

Тема 11. Транспортна логістика

Завдання транспортної логістики. Види транспорту. Логістична оцінка видів транспорту. Логістична оцінка видів транспорту. Транспорт загального користування. Транспорт внутрішнього користування. Транспортні тарифи на різні види транспорту. Системи доставки товарів. Основні види доставки товарів. Вибір оптимального перевізника та логістичних посередників. Основні критерії вибору способу перевезення і виду транспорту. Чинники вибору перевізника. Допоміжні логістичні партнери по транспортуванню.

Тема 12. Транспортно-експедиційні логістичні послуги.

Класифікація транспортно-експедиційних послуг. Транспортні послуги, що включають організацію і перевезення вантажів від постачальника до отримувача. Завантажувально-розвантажувальні послуги. Експедиційні послуги. Транспортно-експедиційне обслуговування. Транспортно-експедиційні посередники. Організація транспортно-експедиційного обслуговування. Організація централізованих перевезень. Календарний графік перевезень. Маршрутизація перевезень. Маятникові маршрути. Кільцеві маршрути. Схеми маршрутизації внутрішньовиробничих перевезень. Транспортно-технологічні системи доставки вантажів. Контейнерна, ролкерна, пакетна, ліхтерна система доставки вантажів. Критерії вибору експедиторів і транспортно-експедиційних посередників.

Тема 13. Інформаційна логістика

Логістичні інформаційні системи. Групи інформаційних систем у логістиці. Інформаційні системи для прийняття тактичних та оперативних рішень. Інформаційні системи для виконання звичайних справ. Сучасні інформаційні технології в логістиці. Основні складові інформаційних технологій. Особливості використання штрих-кодів в логістиці. Вдосконалення системи управління інформаційними логістичними потоками. Перспективи розвитку інформаційних

логістичних систем.

Тема 14. Міжнародна логістика.

Суть, роль і завдання міжнародної логістики. Проблеми що виникають у міжнародній логістиці. Роль логістики в міжнародному постачанні та розподілі. Роль логістики в організації міжнародних перевезень. Міжнародні організації з регулювання автомобільних перевезень.

Рекомендована література

Основна

1. Тюріна Н.П Логістика :навч посібн.-К: “Центр учбової літератури” 2020.-392
- 2.Окландер М.А. Логістика : Підручник .-К: центр учбової літератури. 2018 - 345с .
- 3.Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навч. посібник Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 844 с.
- 4.Кальченко А. Г., Кривещенко В. В. Логістика: навч. посіб. / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана. — К.: КНЕУ, 2018. — 472 с.
5. Логістика /Практикум (Електронний ресурс) навч. посіб. Для студентів спец. 051 “Економіка” /КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад В.М Марченко, В.В Шупок, В.І. Ємцев - Електронні текстові дані. Київ КПІ ім Ігоря Сікорського 2021 - 188с
- 6.Посилкіна О. В., Баєва О. І., Сагайдак-Нікітюк Р. В., Онищенко Я. Г. Економіка логістики: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Логістика». Харків : НФаУ, 2018. 251 с.

Допоміжна

- 1.Авраменко О. В. Визначення показників ефективності логістичного управління на підприємстві. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», випуск № 25. Херсон : В Д «Гельветика», 2017. С. 116–121.
- 2.Кобилуох О. Я., Гірна О. Б. Транспортна логістика: виклики пандемії COVID- 3. Крикавський Є. В. Логістичні системи: Навч. посібник Є.В. Крикавський, Н.В. Чернописька. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 264 с. .